

Opis założonych osiągnięć ucznia

Wymagania programowe, które stanowią oczekiwane osiągnięcia uczniów zostały podzielone na wymagania podstawowe (bazowe dla przedmiotu) i wymagania ponadpodstawowe (rozszerzające i pogłębiające podstawy przedmiotu). Ocena postępów ucznia

jest wynikiem oceny stopnia opanowania tych umiejętności. Relacje między oceną na poszczególne stopnie szkolne a poziomem opanowania wymagań podstawowych i ponadpodstawowych opisane są w *Wymaganiach na poszczególne oceny szkolne*.

Klasa 6

Temat	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:
DZIAŁ 1. DZIAŁANIA NA UŁAMKACH ZWYKŁYCH I DZIESIĘTYCH		
1. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących liczb	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje działania na ułamkach dziesiętnych przy użyciu własnych, poprawnych strategii wykonuje działania na ułamkach dziesiętnych za pomocą kalkulatora do rozwiązywania zadań osadzonych w kontekście praktycznym stosuje poznaną wiedzę z zakresu arytmetyki oraz nabyte umiejętności rachunkowe, a także własne poprawne metody weryfikuje wynik zadania tekstowego, oceniając sensowność rozwiązania np. poprzez szacowanie, sprawdzanie wszystkich warunków zadania, ocenianie rzędu wielkości otrzymanego wyniku układa zadania i łamigłówki i je rozwiązuje stawia nowe pytania związane z sytuacją w rozwiązany zadaniu 	
2. Mnożenie ułamków zwykłych	<ul style="list-style-type: none"> mnoży ułamki zwykłe o mianownikach jedno- lub dwucyfrowych, a także liczby mieszane oblicza kwadraty i sześciiany ułamków zwykłych oraz liczb mieszanych 	
3. Dzielenie ułamków zwykłych	<ul style="list-style-type: none"> dzieli ułamki zwykłe o mianownikach jedno- lub dwucyfrowych, a także liczby mieszane 	
4. Działania na ułamkach zwykłych	<ul style="list-style-type: none"> dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli ułamki zwykłe o mianownikach jedno- lub dwucyfrowych, a także liczby mieszane oblicza wartości prostych wyrażeń arytmetycznych, stosując reguły dotyczące kolejności wykonywania działań 	<ul style="list-style-type: none"> oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych, stosując reguły dotyczące kolejności wykonywania działań
5. Działania na liczbach dziesiętnych	<ul style="list-style-type: none"> dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli ułamki dziesiętne w pamięci (w najprostszych przykładach), pisemnie i za pomocą kalkulatora (w trudniejszych przykładach) oblicza kwadraty i sześciiany ułamków dziesiętnych porównuje ułamki dziesiętne porównuje różnicowo ułamki 	<ul style="list-style-type: none"> dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli ułamki dziesiętne w pamięci w prostych przykładach
6. Obliczanie ułamka liczby	<ul style="list-style-type: none"> oblicza ułamek danej liczby naturalnej oblicza liczbę, której część jest podana (wyznacza całość, z której określono część za pomocą ułamka) wyznacza liczbę, która powstaje po powiększeniu lub pomniejszeniu o pewną część innej liczby 	
7. Liczby dziesiętne a liczby mieszane. Zaokrąglenie liczb	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje ułamek dziesiętny skończony w postaci ułamka zwykłego zamienia ułamki zwykłe o mianownikach będących dzielnikami liczb 10, 100, 1000 itd. na ułamki dziesiętne skończone dowolną metodą (przez rozszerzanie ułamków zwykłych, dzielenie licznika przez mianownik w pamięci, pisemnie lub za pomocą kalkulatora) zapisuje ułamki zwykłe o mianownikach innych niż wymienione wyżej w postaci rozwinięcia dziesiętnego nieskończonego (z użyciem trzech kropek po ostatniej cyfrze), uzyskane w wyniku dzielenia licznika przez mianownik w pamięci, pisemnie lub za pomocą kalkulatora zaokrągla liczby naturalne zaokrągla ułamki dziesiętne 	

Temat	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:
8. Działania na liczbach I	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje ułamki dziesiętne skończone w postaci ułamków zwykłych • zamienia ułamki zwykłe o mianownikach będących dzielnikami liczb 10, 100, 1000 itd. na ułamki dziesiętne skończone dowolną metodą (przez rozszerzanie ułamków zwykłych, dzielenie licznika przez mianownik w pamięci, pisemnie lub za pomocą kalkulatora) • oblicza liczbę, której część jest podana (wyznacza całość, z której określono część za pomocą ułamka) • wyznacza liczbę, która powstaje po powiększeniu lub pomniejszeniu o pewną część innej liczby • wykonuje nieskomplikowane rachunki, w których występują jednocześnie ułamki zwykłe i dziesiętne • oblicza wartości prostych wyrażeń arytmetycznych, stosując reguły dotyczące kolejności wykonywania działań • wykonuje działania na ułamkach dziesiętnych, używając własnych, poprawnych strategii • wykonuje działania na ułamkach dziesiętnych za pomocą kalkulatora • szacuje wyniki działań 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje rachunki, w których występują jednocześnie ułamki zwykłe i dziesiętne • oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych, stosując reguły dotyczące kolejności wykonywania działań

DZIAŁ 2. PROCENTY. LICZBY CAŁKOWITE

9. Procent liczby	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje 100% danej wielkości jako całość, 50% – jako połowę, 25% – jako jedną czwartą, 10% – jako jedną dziesiątą, a 1% – jako setną część danej wielkości liczbowej • w przypadkach osadzonych w kontekście praktycznym oblicza procent danej wielkości w stopniu trudności typu 50%, 10%, 20% 	<ul style="list-style-type: none"> • w przypadkach osadzonych w kontekście praktycznym oblicza procent danej wielkości inny niż 50%, 10%, 20%
10. Odczytywanie danych przedstawionych graficznie	<ul style="list-style-type: none"> • gromadzi i porządkuje dane • odczytuje i interpretuje dane przedstawione w tekstach, tabelach, diagramach i na wykresach • przedstawia dane w tabelach, na diagramach i na wykresach • odczytuje temperaturę (dodatnią i ujemną) 	
11. Liczby ujemne	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje temperaturę (dodatnią i ujemną) • podaje praktyczne przykłady stosowania liczb ujemnych • interpretuje liczby całkowite na osi liczbowej • zaznacza liczby całkowite na osi liczbowej • odczytuje liczby całkowite zaznaczone na osi liczbowej • oblicza wartość bezwzględną • porównuje liczby całkowite 	
12. Działania na liczbach II	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje proste rachunki pamięciowe na liczbach całkowitych • oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych, wymagających stosowania działań arytmetycznych na liczbach całkowitych 	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza wartości wyrażeń z liczbami całkowitymi
13. Działania na liczbach III	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych, wymagających stosowania działań arytmetycznych na liczbach całkowitych lub liczbach zapisanych za pomocą ułamków zwykłych, liczb mieszanych i ułamków dziesiętnych, także wymiernych ujemnych 	

DZIAŁ 3. BRYŁY

14. Obliczanie pól wielokątów	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza pola: trójkąta, kwadratu, prostokąta, rombu, równoległoboku, trapezu, przedstawionych na rysunku oraz w sytuacjach praktycznych, w tym także dla danych wymagających zamiany jednostek i w sytuacjach z nietypowymi wymiarami • oblicza pola wielokątów metodą podziału na mniejsze wielokąty lub uzupełniania do większych wielokątów 	
15. Zamiana jednostek pola	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje jednostki pola: mm², cm², dm², m², km², ar, hektar (bez zamiany jednostek w trakcie obliczeń) • zamienia i prawidłowo stosuje jednostki długości: milimetr, centymetr, decymetr, metr, kilometr • oblicza pola: trójkąta, kwadratu, prostokąta, rombu, równoległoboku, trapezu, dla danych wymagających zamiany jednostek i w sytuacjach z nietypowymi wymiarami 	<ul style="list-style-type: none"> • zamienia jednostki pola

Temat	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:
16. Pole powierzchni prostopadłościanu	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje siatki graniastosłupów prostych rysuje siatki prostopadłościanów oblicza pole powierzchni prostopadłościanu przy danych długościach krawędzi 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje wzór na pole powierzchni prostopadłościanu do wyznaczenia długości krawędzi
17. Objętość prostopadłościanu	<ul style="list-style-type: none"> oblicza objętość prostopadłościanu przy danych długościach krawędzi stosuje jednostki objętości i pojemności: litr, mililitr, mm^3, cm^3, dm^3, m^3 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje wzór na objętość prostopadłościanu do wyznaczenia długości krawędzi
18. Zamiana jednostek objętości	<ul style="list-style-type: none"> stosuje i zamienia jednostki objętości i pojemności: litr, mililitr, mm^3, cm^3, dm^3, m^3 	<ul style="list-style-type: none"> zamienia jednostki objętości i pojemności: litr, mililitr, mm^3, cm^3, dm^3, m^3
19. Rozpoznawanie i nazywanie brył	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje graniastosłupy proste i ostrosłupy w sytuacjach praktycznych i wskazuje te bryły wśród innych modeli brył rozpoznaje walce, stożki i kule w sytuacjach praktycznych i wskazuje te bryły wśród innych modeli brył wskazuje wśród graniastosłupów prostopadłościanu i sześcianu i uzasadnia swój wybór rozpoznaje siatki graniastosłupów prostych i ostrosłupów wykorzystuje podane zależności między długościami krawędzi graniastosłupa do wyznaczania długości poszczególnych krawędzi 	

DZIAŁ 4. WYRAŻENIA ALGEBRAICZNE

20. Rozwiązywanie zadań tekstowych	<ul style="list-style-type: none"> czyta ze zrozumieniem prosty tekst zawierający informacje liczbowe wykonuje wstępne czynności ułatwiające rozwiązanie zadania, w tym rysunek pomocniczy lub wygodne dla niego zapisanie informacji i danych z treści zadania dostrzega zależności między podanymi informacjami dzieli rozwiązanie zadania na etapy, stosując własne, poprawne, wygodne dla niego strategie rozwiązania do rozwiązywania zadań osadzonych w kontekście praktycznym stosuje poznaną wiedzę z zakresu arytmetyki i geometrii oraz nabyte umiejętności rachunkowe, a także własne poprawne metody weryfikuje wynik zadania tekstowego, oceniając sensowność rozwiązania układa zadania i łamigłówki i je rozwiązuje stawia nowe pytania związane z sytuacją w rozwiązany zadaniu 	
21. Korzystanie ze wzorów	<ul style="list-style-type: none"> korzysta z nieskomplikowanych wzorów, w których występują oznaczenia literowe opisuje wzór słowami 	
22. Prędkość, droga, czas	<ul style="list-style-type: none"> w sytuacji praktycznej oblicza drogę przy danej prędkości i danym czasie w sytuacji praktycznej oblicza prędkość przy danej drodze i danym czasie w sytuacji praktycznej oblicza czas przy danej drodze i danej prędkości stosuje jednostki prędkości: km/h, m/s 	
23. Wyrażenia algebraiczne. Równania	<ul style="list-style-type: none"> stosuje oznaczenia literowe nieznanymi wielkościami liczbowymi i zapisuje proste wyrażenie algebraiczne na podstawie informacji osadzonych w kontekście praktycznym zapisuje równania na podstawie informacji osadzonych w kontekście praktycznym 	
24. Rozwiązywanie równań	<ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje równania pierwszego stopnia z jedną niewiadomą występującą po jednej stronie równania (poprzez zgadywanie, dopełnianie lub wykonanie działania odwrotnego) 	<ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje proste równania pierwszego stopnia z jedną niewiadomą

DZIAŁ 5. KONSTRUKCJE GEOMETRYCZNE

25. Konstrukcja trójkąta	<ul style="list-style-type: none"> konstruuje trójkąt o danych trzech bokach i ustala możliwość zbudowania trójkąta na podstawie nierówności trójkąta 	
26. Konstrukcja kąta	<ul style="list-style-type: none"> rysuje kąt o mierze mniejszej niż 180 stopni 	<ul style="list-style-type: none"> konstruuje kąt przystający do danego

Temat	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:
DZIAŁ 6. CO WIEM I UMIEM?		
27. Liczby i działania na liczbach		
28. Elementy algebry		
29. Figury płaskie		
30. Bryły		
31. Zadania tekstowe		